

QUÆSTIO MEDICA,

*Quodlibetariis Disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum,
die Jovis 26 Januarii 1719.*

M. JOANNE-FRANCISCO LEAULTE',
Doctore Medico, Præside.

An Virgines possint lactescere?

I.

NULLAM in rem magis quam in Virginitatem inquisitum est; non tamen fieri poruit, ut inter eos qui eam definierunt, conveniret quid sit id, in quo sit posita. Panniculis obvolutam esse Virginirarem contenderunt Arabes, quibus ruptis castus ille veluti flos perditâ videlicet integritate marcesceret. Zonam quamdam Virginitatis custodem cecinerunt Poetæ, quam solvere Virgini, Virginem corrumpere erat. Verùm hæc, ut & alia non pauca, pro commentis sunt habenda. Frustrâ etiam in hymene florem Virginitatis collocârunt oculati quidam Anatomici. Velum istud, quod pudoris sinui prætenditur, quodque ab his crassum, ab illis tenue, à nonnullis carneum vel membranofum esse, asseritur, non est certissimum Virginitatis indicium. Virginitatem ex aquabili potius morum candore, quam ex arcto & salebroso quodam tramite, repetere sapientis est. Neque illicitos tentasse concubitus existimes continuo Virginem viro maturam, in quâ Virginitatis (ut vocant) flos aut prorsus evanuit, aut nonnisi levissimum sui reliquit vestigium. Flos ille ad instar rosæ, quò propius ad maturitatem accedit, eò sese explicat magis; atque ut hanc imber aut ventus carpit, sic ille annis venientibus, fluentibus menstruis, exercitatione validiori, morbo, sensim deteritur. Non minùs intemerata & pudica est, quæ primos conjugis amplexus incruenta patitur & indolens, quàm quæ luctuosas, interruptas atque morientes voces cum sanguine fundit. Erumpunt lachrymæ, nunquam hujus officii fastidio rursus effundendæ. Sunt quibus incerta Virginitatis indicia videntur esse, facies pudica, frons honesta, oculi modesti, virorum declinatio, solitudo, taciturnitas. Hujusmodi virtutes suâ laude non carent: verùm nulla investigandæ Virginitatis ratio, factâ in mores inquisitione, aut tutior est, aut in re incertâ certior. Ex iis nempe quæ in collo, naso, voce, apparent signis, Virginibus illud nolumus: præsentisque graviditatis vestigia in urinâ crassâ, aut sanguiniseducti certâ quâdam

putrilagine, solis Mulieribus Clinicis, & Agyrtis observanda relinquimus. Nam qualis & quanta sit pudicitia, corporisque castitas, ex humorum diathesi, & pravâ indole suspicari, à ratione est alienissimum. Quin & lacte turgentes mammas læsæ Virginitatis argumentum maximè incertum esse pronuntiamus.

I I.

PARTES sunt corporis & quidem organica; quæ tùm ineunte, tùm affectâ ætate, aut immaturæ sunt, aut funeratæ. Sua ipsis tempestivitas est data. Mammæ, cùm ætatis maturitas abest, puellis perindè ac viris vix ullius sunt usûs & gratiæ. Pondus sunt inutile vetulis. Puellas ornant puberes; & dùm instant menses, dicuntur fororiari. Duos in pectore fœmineo Natura collocavit, monticulorum instar eminentes, ut oris gratiam aut augerent aut supplerent. Est enim ipsis concinna admodum figura, & motio insuper quædam alternans & tonica, quâ etiam obvelatæ oculis movent & delectant. Sua utrique mammæ papilla affigitur, quæ veluti centrum est, & in quod nervorum & tubulorum hujus partis omnium fines desinunt. Multis est perforata loculis lacti emittendo perviis. Exquisiti sensûs est: flaccescit interdum, & rursus contactu vel lascivientis imaginationis illecebris facilè erigitur; unde blandus tenellorum suctus lactantibus affert fructus jucunditatis uberrimos. Mammæ in viris ex cute & adipe solummodò constari vulgò asseritur, quasi verò deesset ipsis eadem vasorum suppellex quæ in fœminis reperitur. Discrepant tamen, quòd in puellis & viris ad mammas feratur perexigua sanguinis copia; in mulieribus verò & maturis Virginitibus vasa mammaria plurimo sanguine turgant, sintque insigne quoddam sanguinis receptaculum, ne partes cæteræ hujus ubertate obruantur. Quâ quidem in re egregiam utero præstant operam, dùm ab eo pondus nociturum amoliuntur, ejusque vices in prole nutriendâ feliciter obeunt. Atque inde notissimus est mutus harum partium consensus. Uterum etiam muneris officio in eo superant, quòd uterus non propriâ, sed vi alienâ, non superante, sed extincto Virginitatis flore fœcundari queat; mammæ verò integrâ castitatis commendatione uberes esse possint. Neque miraculum hoc Divini tantummodò consilii, sed & Naturæ providentis opus esse intelligas. Nam cùm Virginum menses supprimuntur, nullusque alius recipiendo superfluo humori patet commodior locus; tunc, Naturâ quasi viam monstrante, turgescunt mammæ, quæ siterantur aut fugantur, lactis plerumque facient copiam. Dubitas? Aphorismum consule. Virgines & mulieres quasdam, quibus menstrua defecerunt, absque imprægnatione & partu rorem hunc lacteum profudisse doceberis.

I I I.

LACTIS generationem in mammis quis enarrabit? Quis fœcundi hujus laticis rivulos fatis accuratè consecretabitur, aut fontes aperiet? Vetus est opinio vim inesse mammis sanguinem in lac convertendi. Recentiorum verò fert sententia fermenti ope, quasi sapone quodam, sanguinem dealbari; eâ potissimum ratione, inquiunt, ne cruor è mammis effusus matri & alumno terrorem incutiat. Vis lactis generandi aliis videtur profluere vel à viro, cujus congressu non solum fœmina fœcundatur, sed etiam lacti consciendo redditur idonea; vel ab ipso utero gravidato virili semine, cujus energiâ, grandescente fœtu, mammæ incipiunt lactescere. Alia aliorum sunt commenta: adeo homines & Naturæ sunt operum interpretes & narratores faceti. Omnes vitæ functiones semper unius modi, sui que similes credere no-

lunt. Naturæ tamen una via est, eaque simplex quâ solet progredi. Functionum ejus universitas unâ secretionem continetur. Neque alia est lactis, quàm cujusvis succi, discernendi ratio: eadem etiam est interdum necessitas; utpotè cum Natura in secernendo lacte non magis alteri, quàm sibi provideat. Lactantia nempe ubera matri simul & infanti subveniunt; infanti quidem, deficientium adjectione; matri verò, detractione redundantium. Atque ut sanguis copiosior factus plethoram infert, & maxima parat incendia; sic humor lacteus, perindè ac cæteri humores, copiâ peccans, cacochymiam parit, diuturnosque tumultus. Aptissimæ sunt mammæ quæ rotis hujus vitalis redundantis in sanguine detractionem instituunt. Glandulis donantur, seu potius vasculis in orbem glomeratis huic succo è sanguine secernendo maximè idoneis. Tubuli adfunt lactei dicti receptaculi munere fungentes, qui rorem lacteum è vasis secretoriis excipiant, servantque tandiù cum cumulator factus, suctu vel multrâ, papillæ resistentias facilè superet. Materiam arteriæ suppeditant mammis, non secus ac cæteris corporis incerniculis secernendam; cum eo tamen discrimine, quod rarò, nisi turgat, aut aliud urgeat commodum, secernatur.

I V.

OMNIUM secretionum materiem esse chylum nullus hodie ignorat. Qui tamen fiat, ut ex eadem penu tam varii, sui que tam dissimiles succi deriventur, paucis assequi ratione datum est. Multiplices chylus induit formas, colores diversos, saporis, prout plus, minùs conteritur, itque reditque vasis, citiùs aut tardiùs impellitur, & coli cujusque diametro accommodatior est. Namque corporis nostri liquida quò sæpiùs colliduntur, quò plures absolvunt circuitus, quò arctiora incernicula permeant, eò longiùs à chylo discrepant, & exutâ ejus dulcedine amara fiunt aut salsa. Lymphæ cum chylo est aliqua affinitas; sed cum eo lacti omnimoda ferè est similitudo ac germanitas integra. Unus utriusque color, idemque interdum cum alimentis assumptis odor, & sapor est. Nec mirum, cum è genuinis chyli fontibus canali nempe thoracico, aut (prout volunt nonnulli) è gastricis etiam ductibus materia lactis ad mammas deferatur. Nempe chylus sanguini recens admixtus unam fortè, eamque necessariam cordis & pulmonum commolitionem passus, ne salutato quidem utero aut alio quovis peragrato viscere, mammarum anfractus subit, idoneo vasorum apparatu secernendus. Peculiaris enim est, ut quidam aiunt, lactis secernendi modus, & ab aliis secretionibus in eo discrepans, quod aliorum succorum excretoria vasa arteriarum sint apices & termini, è quibus excretus liquor ipsâ lymphâ tenuior plerumque depluit, dum vasa interim lymphatica & venæ, arteriarum velut appendices, partem sanguinis, tum rubram, tum albam, minus tenuem, minusque excretioni idoneam ad communem cystemam venasque majores referunt; & liquidorum pergunt agere circuitum quo movetur corpus & vivit: In mammis verò chylosi succi crassior pars excernitur; vas lympham referens, excretorio lactis tubulo arctius est & minoris diametri; unde in mammis lactantibus vasa lymphatica penè oblitterantur, quod liquidum tenue & aqueum exugant; in aliis verò facilè conspiciuntur, quod materiam lactis in lacteos non admissam tubulos, aliquatendù excipiant, ac proinde distendantur. Aliis alia est super hac re, & fortè verisimilior sententia.

V.

ELABORATUM in mammis laticem ad uterum transmitti in fœtûs alimentum, pronum fuit quibusdam conjicere. Verùm ex quo veritatis faciem nobis prætulit recentior anatomia; quis nescit eandem esse glandulatum uteri, ac mammarum

structuram: unde verisimilius conijcere licet, liquorem in amnio contentum non tam è mammarum huc derivari fontibus, quàm à placentâ subministrari. Liquorem hunc ore sorbet fœtus, papillis recens natus effundit. Clauduntur dein uberes lactis rivi nunquam referandi, nisi aut rei suæ, aut alienæ, natura prospiciat. Virilis sexus, quam sequioris, mammae rariùs lactescere observantur, quod in maribus violenta exercitia, fervida animi pathemata, vividæ fibrarum oscillationes, vehementes cordis & arteriarum pulsus, moderatus vini meraciumque potus chylum reddant dilutiorem, tenuiorem, facilè perspirabilem, vixque ullius in sanguine turgescentiæ capacem. Fœminarum verò fibrarum textura delicatior, motus partium tonicus mollior, debilior pulsus, vita otiosa, parciore & aquosius potus, minor transpiratio, lentiores ex alimentis succum efficiunt, minus fluxilem, tardigradum, vix ac ne vix quidem lactis formam exuentem, adeò demùm in corpore turgentem, ut earum sanguis totus ferè lacteus chylosusque deprehendatur. Nec impunè ferunt nimiam vitalis hujus liquidi copiam, nisi singulis mensibus maximam partem exonerent, aut lactæ mammae turgeant. Sic quarto graviditatis mense symptomatum Iliadem lacteus humor mammas subiens, avertit. Quo quidem præsidio mulieres gravidæ præ cæteris potiuntur, quod uterus majorem tunc temporis assecutus molem Iliacis mesentericisque vasis premendo vim inferat non mediocrem, sistatque præcipientem defluentis sanguinis impetum; adeò ut majorem fieri in partes superiores refluxum oporteat, succosque ad ea potissimùm loca vehi, in quibus minor est resistentia, rariore partium textura, & opportunus sanguini expediendi tubulorum apparatus. Subitò post partum, vasorum uteri totiusque abdominis constrictione, ad mammas tanquam in commune receptaculum magis ac magis sanguis confluit; parsque hujus lactea, quæ maximè turget, abundè secernitur, excerniturque infantis ore Papillis applicito. Neque assimili ratione, sine partu, aut graviditate, à menstruorum suppressione imminenti symptomata Virgines declinabunt; mammarumque tum turgescencia, tum etiam lactis eruptio pari Virginibus est, ac mulieribus adjumento. Par est utrique sanguinis diathesis. Facilis est ad mammas sanguinis appulsus. Virginibus, quibus cespitant menses, mammae attolluntur. Crebra etiam contrectatio mammis in molem majorem elevandis ansam præbet. Assiduus papillarum suctus lactis interdùm copiam fecit. Quin & edaces & otiosi homines quorum sanguis lacteo rore & chyloso succo abundat, mammosi conspiciuntur, & papillarum attritu lac ipsis excernitur.

Ergo Virgines possunt lactescere.

Domini Doctores disputaturi.

M. Petrus Antonius Lepy.

M. Joannes Bessé, Medicus Domus Regiæ.

M. Andreas Cressé.

M. Elias Col de Vilars.

M. Antonius de Jussieu, Regiæ Scientiarum Academia, & Botanices in Horto Regio Parisiensi Professor.

M. Armandus Collot.

M. Henricus Besnier.

M. Joannes Baptista Silva, Serenissimi Ducis Borbonii Medicus ordinarius.

M. Philippus Caron.

Proponebat Parisiis JACOBUS TRANT, Hibernus, Ardfertensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1719.